

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 17P/70/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113228077
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2014:2113228077.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou vo veci starostlivosti o maloletého C. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom s matkou - E. XX, P., v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, oddelenie sociálnych vecí, J. Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov - matky: C. N., nar. XX.XX.XXXX, E. XX, P., a otca: C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, o zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd znižuje s účinnosťou od 09.11.2013 výživné otca na maloletého C. zo sumy 90,- eur mesačne na sumu 70,- eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky.

II. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 20P/263/2010 - 32 zo dňa 09.09.2011 v časti výšky bežného výživného otca na maloleté dieťa.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec sa návrhom zo dňa 19.06.2013, doručeným Okresnému súdu Levice dňa 25.06.2013, postúpeným tunajšiemu súdu dňa 17.10.2013, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd s účinnosťou od 03.05.2013 znížil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletému zo sumy 90,00 eur mesačne na sumu 27,126 eura mesačne. K vyživovacej povinnosti platiť 90,00 eur mesačne bol zaviazaný rozhodnutím Okresného súdu Trnava č.k. 20P/263/2010-32 zo dňa 9.9.2011. Uvedené žiadal z dôvodu, že je od 03.05.2013 nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR B., pričom nepoberá dávky v nezamestnanosti. Dňa XX.XX.XXXX sa mu narodila dcéra C. B.. V čase posledného rozhodnutia súdu pracoval na dohodu a dosahoval príjem 130,00 eur. Dňom 30.06.2013 nastupuje na rodičovskú dovolenku a jeho príjem bude 199,60 eura. Vzhľadom na svoj terajší príjem a životnú situáciu nie je schopný platiť výživné ako je určené uvedeným rozsudkom.

Vo veci sa vyjadrila matka tak, že s návrhom nesúhlasí.

Obdobne sa vyjadril kolízný opatrovník, ktorý odporučil návrh otca zamietnuť, nakoľko zníženie vyživovacej povinnosti nie je na prospech dieťaťa.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom zo dňa 19.06.2013, rodným listom maloletej C. B. J., potvrdením Z. B. zo dňa 11.11.2013, mzdovým listom manželky navrhovateľa za rok 2013 a

2014, potvrdením o rodičovskom príspevku za rok 2014 na maloletú B., potvrdení o príjme odporkyne za obdobie od 8/2013 do 7/2014, vyjadrením spoločnosti K., s.r.o. zo dňa 22.08.2014, trestným rozkazom sp.zn. 2T/10/98-2013-68, obžalobou sp.zn. 1 Pv 241/13-14, odpoveďou na elektronickú lustráciu navrhovateľa v Sociálnej poisťovni otca, ako aj ostatným obsahom spisu, a tiež pripojeného spisu sp.zn. 9C/126/2004 pričom zistil nasledovný skutkový stav.

Z pripojeného spisu sp.zn. 9C/126/2004 súd zistil, že na pojednávaní dňa 24.04.2006 došlo k určeniu otcovstva k maloletému C. súhlasným vyhlásením rodičov - navrhovateľa a odporkyne.

Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 20P/63/2010 súd zistil, že rozsudkom č.k. 20P/263/2010-32 zo dňa 09.09.2011 bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca k maloletému zo sumy 66,38 eura mesačne na sumu 90,00 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2011. Z obsahu uvedeného spisu bolo ďalej zistené, že priemerná čistá mesačná mzda matky za obdobie od 01/2010 - 10/2010 bola vo výške 417,77 eura, pričom otec bol zamestnaný na dohodu o vykonaní práce v spoločnosti G. S. s.r.o. od 26.05.2011 s odmenou 1,822 eura brutto na hodinu. Obaja rodičia mali vyživovaciu povinnosť iba k maloletému C..

Z potvrdenia ÚPSVaR B. zo dňa 11.11.2013 súd zistil, že otec poberá rodičovský príspevok na C. B. J. vo výške 199,60 eura mesačne.

Z potvrdenia ÚPSVaR B. zo dňa 05.08.2014 vyplýva, že otec bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedený naposledy v období od 03.05.2013 do 29.06.2013 a vyradený bol z dôvodu starostlivosti o maloleté dieťa do 10 rokov veku.

Z potvrdenia zamestnávateľa o príjme matky súd zistil, že jej čistá mesačná mzda v období 08/2013 do 07/2014 bola vo výške 455,61 eura.

Z potvrdenia ÚPSVaR o poberaní rodičovského príspevku za rok 2014 vyplýva, že otec poberal za mesiace 01/2014 - 08/2014 rodičovský príspevok vo výške 1.625,60 eura.

Z Trestného rozkazu Okresného súdu Trnava č.k. 2T/99/2013-68 zo dňa 08.11.2013 vyplýva, že otec bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že od mesiaca február 2013 do 08.11.2013 úmyselne neplnil vyživovaciu povinnosť voči maloletému C., hoci bol zamestnaný na dohodu o vykonaní práce, pracovný pomer ukončil z vlastnej vôle a o lepšie platenú prácu neprejavil preukázateľne žiadny záujem.

Z vyjadrenia spoločnosti K., s.r.o. zo dňa 22.08.2014 súd zistil, že otec pracoval v spoločnosti v období od 08.06.2012 do 31.08.2012 formou dohody o vykonaní práce a od 01.09.2012 do 2.10.2012 v hlavnom pracovnom pomere ako čašník. Jeho čistá mesačná mzda bola 285,78 eura. Pracovný pomer bol rozviazaný ku dňu 02.10.2012 v skúšobnej dobe z dôvodu, že otec si našiel právu v blízkosti prechodného bydliska.

Z odpovedí na elektronické lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že otec bol zamestnaný v spoločnosti S. Q. s.r.o. od 17.10.2012 do 31.12.2012, pričom jeho vymeriavací základ v mesiaci 10/2012 bol vo výške 128,96 eura, v mesiaci 11/2012 vo výške 100,00 eur a v mesiaci 12/2012 rovnako 100,00 eur.

Pri výsluchu účastníka navrhovateľ uviedol, že v súčasnosti je na rodičovskej dovolenke s maloletou B., zamestnaná je iba manželka, pričom sa starajú o ďalšie dve deti, ktoré pochádzajú z manželkinho prechádzajúceho manželstva. Na rodičovskú dovolenku nastúpil z dôvodu, že manželka mala lepší príjem, a to dňa 01.06.2013. Pred nástupom na rodičovskú dovolenku pracoval na dohodu ako čašník, kde poberal minimálnu mzdu. Pokiaľ ide o skončenie pracovného pomeru u zamestnávateľa K., kde pracoval ako čašník, po skončení sa zamestnal v spoločnosti S. Q. s.r.o., ktorá bola od miesta jeho

bydliska vzdialená 2 km. Vzdialenosť spoločnosti K. od miesta jeho bydliska je asi 6 km. Keď pracoval ako čašník v spoločnosti K., tringelty predstavovali asi 2 až 7 eur denne, pričom v mesiaci odpracoval asi 15 dní, s nejakou pravidelnou sumou tringeltov nerátal.

Pri výsluchu účastníka konania matka uviedla, že s maloletým má zvýšené výdavky z dôvodu jeho zdravotných problémov s očami, ide o náklady na okuliare. Vyživovaciú povinnosť určenú rozsudkom č.k. 20P/263/2010-32 neplní riadne, v septembri 2013 zaplatil sumu 54,26 eura a v apríli 2014 sumu 27,13 eura. Trvá na vyživovacej povinnosti 90,- eur mesačne, ona si musela nájsť brigádu, aby jej to vychádzalo s nákladmi na maloletého. Maloletý navštevuje od septembra 2014 piaty ročník ZŠ. Pokiaľ ide o náklady na školu, od posledného rozsudku sa tieto nezvýšili, a keby aj boli potrebné vyššie náklady, tieto nemá z čoho uhradiť.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciú povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

Podľa § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 135 ods. 1 O.s.p., súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná [§ 109 ods. 1 písm. b)]. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; 14) súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní.

Súd po oboznámení sa so všetkými listinnými dôkazmi a po vypočutí účastníkov konania dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného voči maloletému je dôvodný, avšak len v rozsahu zníženia na sumu 70,00 eur mesačne. Pri rozhodovaní o zmene výživného súd porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného, a to v čase skoršieho rozhodnutia ako aj nového rozhodnutia a zisťoval, či sa podstatne zmenili, a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá prívodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti. Súd dospel k záveru, že od ostatnej úpravy výživného rozsudkom č.k. 20P/263/2010-32 zo dňa 09.09.2011 došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu výšky vyživovacej povinnosti otca.

Na strane otca prišlo k podstatnej zmene pomerov tým, že mu dňa 10.12.2012 pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, čo predstavuje zvýšenie nákladov u otca, a je potrebné na túto skutočnosť prihliadnuť. Pokiaľ však ide o jeho príjem, tu neprišlo k zhoršeniu pomerov, nakoľko ako sám uvádza návrhu, v čase posledného rozhodnutia súdu pracoval na dohodu a dosahoval príjem 130,00 eur. Od 30.06.2013 nastúpil na rodičovskú dovolenku s príjmom vo výške 199,60 eura (v súčasnosti 203,20 eura), pričom rodičovský príspevok je príjmom rodiča, ktorý nahrádza zárobok, a preto je možné ho na účely tohto konania porovnávať so mzdou. K uvedenému súd navyše uvádza, že síce z posledného rozsudku vyplýva, že v čase jeho vyhlásenia bol otec zamestnaný, avšak z elektronickej lustrácie zo Sociálnej poisťovne (č.l. 27) súd zistil, že otec bol v spoločnosti G. S., s.r.o. zamestnaný do 09.08.2011, z čoho vyplýva, že v čase vyhlásenia posledného rozsudku (09.09.2011) otec v skutočnosti zamestnaný nebol. Ak napriek tomu súhlasil s vyživovacou povinnosťou v sume 90,00 eur mesačne, musel si byť vedomý toho, že príjem, z ktorého bude môcť platiť uvedenú sumu, je schopný dosahovať. Bez ohľadu na to, či otec v čase vyhlásenia posledného rozsudku zamestnaný bol alebo nebol, ak by v tom čase dosahoval ako príjem ním tvrdených 130,00 eur mesačne, stále možno konštatovať, že nástupom na rodičovskú dovolenku k zníženiu jeho príjmu neprišlo.

Pokiaľ ide o príjmové pomery matky, u nej prišlo k zvýšeniu jej čistej mesačnej mzdy oproti poslednému rozsudku o 37,84 eura.

U maloletého matka uvádzala zvýšené náklady na okuliare, pričom zvýšené náklady môže priniesť i prechod na druhý stupeň ZŠ (maloletý od septembra 2014 navštevuje 5. ročník), i keď matka zvýšené náklady v tejto súvislosti neuviedla.

Vzhľadom k vyššie uvedenému, t.j. zvýšeniu príjmu otca i matky oproti príjmom oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu, zvýšeniu nákladov na maloletého, ale zároveň pribudnutie vyživovacej povinnosti otcovi, súd dospel k záveru, že sú tu dôvody na zníženie vyživovacej povinnosti, ale len v malom rozsahu.

Pri určení sumy výživného, ktorá by zohľadnila všetky vyššie uvedené skutočnosti, súd dospel k záveru, že v schopnostiach a možnostiach otca je dosahovať čistý mesačný príjem vo výške minimálne 353,28 eura mesačne, a to vychádzajúc z čistej mesačnej mzdy otca u zamestnávateľa DASTAN, s.r.o. 285,78 eura s pripočítaním otcom priznaných tringeltov vo výške 67,50 eura mesačne (2,- až 7,- eur denne pri 15 odpracovaných dňoch), ku ktorým súd uvádza, že je všeobecne známe, že tringelty predstavujú výrazné prilepšenie ku mzde a z týchto dôvodov čašníci poberajú mzdu minimálnu. Pokiaľ ide o výšku čistej mesačnej mzdy, ktorú je v možnostiach otca dosahovať, súd vychádzal z čistej mzdy dosahovanej u zamestnávateľa K., s.r.o. preto, že považoval skončenie pracovného pomeru u tohto zamestnávateľa za vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania bez dôležitého dôvodu, nakoľko otec ho skončil z dôvodu, že chcel pracovať bližšie k miestu prechodného bydliska, pričom rozdiel medzi zamestnávateľmi bol len 4

km, čo súd za dôležitý dôvod nepovažuje, keď prišlo zároveň aj k zníženiu príjmu otca (vychádzajúc z lustrácie v Sociálnej poisťovni, z ktorej vyplýva nižší vymeriavací základ u zamestnávateľa S. Q., s.r.o. ako u zamestnávateľa K., s.r.o.).

Pokiaľ ide skutočnosť, že otec je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke s druhým dieťaťom z dôvodu, že manželka dosahuje lepší príjem, a z tohto dôvodu on sám nepracuje, táto skutočnosť nie je dôvodom na zníženie výživného, pretože otec si musí byť vedomý toho, že má vyživovaciu povinnosť aj k maloletému C. a je jeho povinnosťou túto plniť, pričom nemôže prihliadať iba na povinnosti, ktoré má voči súčasnej rodine. Bolo by proti záujmu maloletého, aby tiež súd prihliadal iba na záujmy novej rodiny otca. Je povinnosťou rodiča starať sa o výživu každého svojho dieťaťa a vynaložiť všetko úsilie, aby dosahoval príjmy, z ktorých výživu (oboch) detí zabezpečí.

Výšku výživného uloženého otcovi v sume 70,00 eur mesačne považuje súd vzhľadom k odôvodneným potrebám maloletého, k príjmu jeho matky, ako aj vzhľadom k reálnym možnostiam a schopnostiam otca, a zároveň s prihliadnutím k tomu, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť, za primeranú, pričom je presvedčený, že otec by mal byť schopný túto plniť tak, aby nemusela byť vyvodzovaná jeho trestnoprávna zodpovednosť.

Súd zároveň uvádza, že pokiaľ ide o výšku výživného, cieľom § 62 ods. 5 ZR je zdôrazniť mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispieje v dostatočnej miere na potreby dieťaťa. To znamená, že rodič je povinný korigovať svoje potreby tak, aby mohol zabezpečiť svojmu dieťaťu, ku ktorému má zákonnú vyživovaciu povinnosť, výživné v čo najväčšom rozsahu.

V zmysle § 135 ods. 1 O.s.p. bol súd pri rozhodovaní o dni, od ktorého je účinné zníženie výživného viazaný rozhodnutím v trestnom konaní, a síce, že otec do 08.11.2013 (deň vydania trestného rozkazu) úmyselne neplnil vyživovaciu povinnosť voči maloletému. Z uvedeného vyplýva, že v trestnom konaní bolo preukázané, že otec vyživovaciu povinnosť do 08.11.2013 plniť mohol, ale nechcel. Keďže súd je týmto rozhodnutím viazaný, znížil výživné odo dňa 09.11.2013, ako odo dňa nasledujúceho po vydaní trestného rozkazu, a nie odo dňa začatia konania.

Týmto rozsudkom súd zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 20P/263/2010-32 zo dňa 09.09.2011.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., keď išlo o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu, a preto žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní

uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na výkon exekúcie, podľa osobitného právneho predpisu.